מספר פנימי:

הכנסת העשרים וארבע

יוזמות: חברי הכנסת

פ//

(א) הצעת חוק למאבק בעיכובי שווא, התשפ"ב–2022

תיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים)	(1)	סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו- 1996 – בטל. במקומו יבוא:		
		74.	עם תום העיכוב, יערוך מבצע העיכוב דוח: (1) בדוח יפורטו העובדות ששימשו יסוד לסיבת העיכוב, מקום העיכוב ומשך העיכוב; (2) ככל שמבצע העיכוב השתמש בכוח או ביצע חיפוש על גופו או ברכושו של האדם שעוכב, או שהמעוכב הובא לתחנת המשטרה או זומן אליה, יפורטו בדוח גם שמו ומספר הזהות של המעוכב; (3) המשטרה לא תנהל ותחזיק מאגר מידע ובו פרטיו של כל אדם שעוכב, אשר לא ננקטו הליכי חקירה או הליכים משפטיים נוספים נגדו לאחר שהסתיים עיכובו באותו העניין; (4) מבצע העיכוב ימסור לאדם שעוכב את מספר הדוח שערך בענייננו ויידע אותו על זכותו להגיש תלונה;
	(2)	לאחר סעיף 74 יבוא –		
		(1) 74א.	(א) המפקח הכללי של המשטרה יקיים בקרה על עריכת דוחות העיכוב ויפקח כי אדם לא עוכב שלא כדין או על בסיס גזע, דת, מין, לאום,	

				ארץ מוצא, עדה, מוגבלות, נטייה מינית, מגדר, רכוש, ייחוס, השקפת עולם או השתייכות מפלגתית-פוליטית. (ב) המפקח הכללי של המשטרה ידווח עד ה-1 בינואר מדי שנה לשר לביטחון פנים ולוועדת ביטחון הפנים של הכנסת בעניין העיכובים שביצעה המשטרה בשנה הקודמת. בדיווח יפורטו, בין היתר, מספר דוחות העיכוב שניתנו, פילוח הסיבות לעיכובים ומקומות העיכובים, ואופן הטיפול שנעשה בעניין שוטרים שעיכבו אדם שלא כדין; בסעיף זה, "מקומות" – יישובים ושכונות.

דברי הסבר

ביום 30.6.2016, משטרת ישראל הודתה כי "לאחר בדיקה עצמית מעמיקה גילינו כי אכן ישנו שיטור יתר בכל הנוגע לממשק שבין שוטרים ליוצאי קהילת אתיופיה בישראל".[1]

תופעת שיטור היתר היא תופעה מבישה ומשפילה, שפוגעת בזכויות אדם בסיסיות. אף אדם אינו צריך לחשוש שיעוכב לשווא כאשר הוא יוצא מביתו לביצוע פעילויות בשגרת חייו רק בשל צבע עורו, מוצאו האתני והעדתי, הלאום, הדת, המין והמגדר שלו, או על רקע היותו עני.

במדינה דמוקרטית חל איסור שסטראוטיפים ודעות שליליות ישמשו בסיס לפעולות אכיפה של המשטרה.

בהוראת סעיף 66 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"),[2] עיכוב מוגדר כ"הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי", ולכן מעצם טיבו טמונה בעיכוב פגיעה בחירות האישית, המוגנת בסעיף 5 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, שקובע כי "אין נוטלים ואין מגבילים את חירותו של אדם במאסר, במעצר, בהסגרה ובכל דרך אחרת". הפגיעה נגרמת אף אם מדובר בעיכוב שנמשך דקות ספורות. בהתאם המחוקק לא הגדיר זמן מינימום הנחשב "עיכוב".

העיכוב פוגע בזכות החוקתית לחופש התנועה המכירה בחירותו של הפרט לנוע למחוז חפצו ללא הפרעה. העיכוב פוגע בזכות החוקתית לכבוד של המעוכב ועלול לגרום להשפלה, במיוחד כאשר מדובר בעיכוב אל מול עיני עוברים ושבים. ההשפלה נובעת מכך שהעיכוב מתייג את

---

[1] פולבר וקובוביץ, המפכ"ל על האלימות נגד אתיופים: מטבע הדברים שוטרים חושדים בהם יותר, הארץ, 30 באוגוסט 2016.

[2] חוק סדר הדיו הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו- 1996.

המעוכב כמי שחשוד בביצוע עבירה או מעשה פסול אחר. העיכוב אף עלול לכלול או להוביל לפעולות שיטור נוספות שעשויות לקחת זמן, ולא פעם האדם נותר בעלטה בנוגע לסיבה שבגינה הוא מעוכב ובאשר להיקף הפעולות שננקטות או יינקטו לגביו על ידי המשטרה.[3]

העיכוב עלול לפגוע בזכות לשוויון. אף שחוק המעצרים נותן סמכות עיכוב בשל חשד שבוצעה עבירה או כדי למנוע ביצוע עבירה, אפשר לצפות שבחלק מהמקרים יעוכבו אנשים בהתבסס על מאפיינים שאינם מעידים על חשד סביר ונסמכים על סטריאוטיפים, כגון צבע עור, מוצא אתני, לאום ודת, מין ומגדר, או על רקע היותו של אדם עני או דר רחוב. בהקשר זה, השופט ניל הנדל התייחס בפסק דינו בעניין "ועדות הקבלה" למורכבותה של תופעת האפליה: "ייתכנו לה הסברים שונים. לדעתי ניתן להתייחס לשלושה סוגים של הפליה. הסוג האחד הוא הפליה מכוונת וגלויה. הסוג השני הוא הפליה מוסווית, בגדרה המַפְלה מסתיר את כוונותיו מהאחר. הסוג השלישי הוא הפליה בלתי מודעת, שבה למעשה המפלה מסתיר את דבר ההפליה מעצמו. לדעתי, הסיכון להפליה הכרוך בהרכב הוועדה משויך בעיקר לסוג האחרון. במאמר בכתב עת משפטי של אוניברסיטת סטנפורד, הובהר כי הפליה בלתי מודעת ניזונה מסטריאוטיפים שהוטמעו בהכרתנו. ביחס לשונה מאיתנו, קל לנו לפתח תחושות של ניכור וסלידה, המשמשות כר פורה ליצירת תיוגים חברתיים שליליים... הסבר נוסף להפליה בלתי מודעת מתמקד בנטייתנו להעדיף את בני הקבוצה שלנו על פני בני הקבוצות האחרות (in-group sympathy), ובנטייתנו להירתע מכל מי שאינו משתייך לקבוצתנו...".[4]

לצורך פיקוח חיצוני-ציבורי ופיקוח פנימי של המשטרה על התנהלות שוטרים בכל הנוגע להפעלת סמכות העיכוב ועל מנת שיהיו ממשיים ואפקטיביים, הרי שאין די בקביעת נהלים שאמורים למנוע מראש עיכוב שלא כדין, אלא יש צורך בקביעת חובת תיעוד בדוח של כל עיכוב באופן שיאפשר את בדיקת חוקיותו בדיעבד.

סמכות העיכוב וחובת עריכת דוח עיכוב, מוסדרות בחוק המעצרים וכן בפקודת המטה הארצי מס' 14.01.34 בדבר "עיכוב, מעצר ושחרור".[5]

חוק המעצרים חוקק בשנת 1996 על רקע ריבוי הביקורות החריפות והצטברות הנתונים המדאיגים על השימוש הנרחב מדי בסמכויות המעצר.[6]

בהצעת החוק הממשלתית המקורית של חוק המעצרים,[7] לא נקבע זמן מינימום של עיכוב או

---

[3] רע"פ 3829/15 ירדאו קסאי נ' מדינת ישראל, (20.12.2018). בג"ץ 6824/07 ד"ר עאדל מנאע נ' רשות המסים, (20.12.2010).
בג"ץ 4455/19 עמותת טבקה - צדק ושוויון ליוצאי אתיופיה נ' משטרת ישראל, (25.1.2021).
[4] בג"ץ 2311/11 אורי סבח נ' הכנסת (17.9.2014).
[5] פקודת המטה הארצי מס' 14.01.34 (8.10.2013).
[6] עו"ד ישי שרון, מנהל תחום בכיר (חקיקה, תכנון ומדיניות), הסנגוריה הציבורית הארצית, חוק המעצרים החדש, (26.3.2019).
[7] הצעת חוק 2366, ח' באדר א' התשנ"ה, (8.2.1995).

תנאי אחר לצורך הטלת חובה על השוטר המעכב למלא דוח ("עם תום העיכוב, יערוך בעל הסמכות דוח, שבו יפרט את שמו של מי שעוכב, סיבת העיכוב ומשך העיכוב"). אך בנוסח שחוקק, סעיף 74 קובע כי עם תום העיכוב יערוך מבצע העיכוב דוח שבו יפרט את שמו של מי שעוכב, סיבת העיכוב ומשך העיכוב, רק אם האדם הובא לתחנת המשטרה או זומן אליה, או אם האדם עוכב לפרק זמן של עשרים דקות או יותר.

התניית חובת הכנת דוח בחלוף זמן מינימום של עשרים דקות, סותרת את החלטת המחוקק בסעיף 66 שלא להגדיר משך זמן מינימום שייחשב כ"עיכוב", וכן מתעלמת מהפגיעה בחירות, בחופש התנועה, בכבוד ובשוויון שעלולות להיגרם לאדם מעצם העיכוב שנמשך פחות מעשרים דקות. ההתניה מתעלמת מכך שפעמים רבות ראשית שלל הפעולות המשטרתיות והחיכוכים בין אזרחים לשוטרים, היא בעצם דרישת העיכוב ללא הצדקה ושלא כדין, על בסיס תיוג. עיכוב שלא כדין ועל בסיס תיוג, עלול להוביל ל"תאונת שרשרת" של פגיעה בזכויות אדם, שכן העיכוב עלול לכלול או להוביל לפעולות שיטור נוספות כגון מעצר, הפעלת כוח, חיפוש גופני או פתיחת תיק חקירה, וכך להנציח את תופעת אכיפת היתר כלפי אוכלוסיות מיעוטים ומוחלשות.

כך למשל, בחודש פברואר 2016, בעקבות גל מחאות שהובילו פעילים חברתיים בני העדה האתיופית, הורתה הממשלה על הקמתו של צוות בין-משרדי שיגבש תכנית פעולה למיגור תופעת הגזענות נגד יוצאי אתיופיה (החלטת ממשלה מס' 1107 מיום 4.2.2016, להלן: ועדת פלמור). בפני ועדת פלמור, הועלתה הטענה כי קיים נוהג רווח בקרב שוטרים לעכב ולדרוש הצגה של תעודת זהות מאזרחים יוצאי אתיופיה ללא הצדקה ענייינית. בחודש יולי 2016 פרסמה ועדת פלמור דו"ח מסכם (להלן: דו"ח ועדת פלמור), שאישר כי "מספר לא מבוטל של אירועים אלימים, ראשיתם בדרישה מטעם השוטרים להזדהות כאשר, על פניו, לא היה טעם מוברר לדרישה זו" וכי קיים חשש שהסמכות לדרוש הזדהות "מופעלת כיום באופן סלקטיבי" (עמ' 83-84 לדו"ח ועדת פלמור).[8] בעקבות כך המליצה הוועדה, בין היתר, כי משטרת ישראל תקבע נהלים ברורים אשר יאפשרו יישום שוויוני של סמכותה לדרוש מאדם להזדהות, וכן נקבע כי יש לקיים בקרה על אופן הפעלת הסמכות במקרים קונקרטיים, וזאת על מנת לוודא כי היא מיושמת באופן ענייני בכל אירוע ואירוע (עמ' 84 בדו"ח ועדת פלמור).

בדוח שנתי 72א של מבקר המדינה נמצא שהשוואה לכלל האוכלוסייה מלמדת כי בכל שלבי הליך האכיפה הפלילי, החל במעצר, עבור דרך פתיחת תיק החקירה וכלה בהגשת כתב אישום,

---

[8] משרד המשפטים, היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות, דוח מסכם של הצוות למיגור הגזענות נגד יוצאי אתיופיה, עמ' 83-84 (יולי 2016).

שיעורם של יוצאי אתיופיה גדול משיעורם באוכלוסייה.[9] למשל, שיעור תיקי החקירה של יוצאי אתיופיה בשנת 2019 היה גדול במידה ניכרת משיעורם באוכלוסייה (1.7%): פי 3.8 בקרב קטינים ופי 1.9 בקרב בגירים. הנתונים מעידים על שיטור יתר כלפי אוכלוסייה זו. הנתונים גם מראים על חריגה גבוהה במיוחד עבור קטינים יוצאי אתיופיה.

בפועל, אפילו החובה המצומצמת לעריכת דוח עיכוב, שקיימת כיום בהוראת סעיף 74 לחוק המעצרים, אינה מיושמת באופן תקין. המשטרה אינה מפרטת בדוחות השנתיים שלה לציבור, את מספר העיכובים שנעשו אלא רק את מספר המעצרים.[10] לפי דוח שנתי 70ב של מבקר המדינה לשנת 2020, אמנם המשטרה מציינת נתונים מספריים לגבי היקף העיכובים, אך נמצא שישנה אי-הלימה בין מגמת השימוש בסמכות העיכוב לבין מגמת השימוש בסמכות המעצר והיקף תיקי החקירה שטופלו, זאת בשל היעדר תיעוד תקין בדוחות לגבי מלוא העיכובים שבוצעו.[11]

הנתונים שהמשטרה מסרה למבקר המדינה היו תמוהים וסותרים. למשל, לפי נתוני המשטרה בשנת 2018 היו 109,907 מעוכבים, אך מולאו 138,859 דוחות עיכוב (כלומר מספר המעוכבים היה נמוך ממספרם של הדוחות שמולאו). מתוך המספר הכולל של נתוני המעצרים בין השנים 2016-2018, בכ-125,000 מהמעצרים (72%) לא נמצאו מסמכים המעידים שנעשה שימוש בסמכות העיכוב לפני שנעצר החשוד והובא לתחנת המשטרה. המשטרה הסבירה כי הדבר נובע בשל היעדר חיבור של כל יחידותיה למערכת הממוחשבת המאפשרת את מילוי הדוחות באופן מקוון ובשל אי-הזנת הדוחות שמולאו ידנית במערכת הממוחשבת.

מבקר המדינה קבע בצדק: "עיכוב שאינו מתועד מונע מהמשטרה את האפשרות לוודא, ברמה הארצית ובתיק הספציפי, שהיא עושה שימוש מידתי וראוי בסמכויותיה – כלומר, ששוטרים אכן מעדיפים להשתמש בסמכות העיכוב על פני סמכות המעצר ומונעים בכך פגיעה יתרה בחשודים. על המשטרה להחזיק בנתונים מלאים על השימוש בסמכות העיכוב וכן לתעד במערכות הממוחשבות את השימוש בסמכות זאת, לרבות תיעוד שמאפשר זיהוי חד-ערכי של המקרים. ככלל, על השוטרים להכין את הדוח באופן מקוון באמצעות המערכות הממוחשבות. אם הם הכינו את הדו"ח ידנית, עליהם להזינו במערכת הממוחשבת לאחר מעשה, בהתאם לפרמטרים המופיעים בו, על מנת לאפשר את איתורם וניתוחם של הנתונים".[12]

אף על פי שבדוח שנתי 70ב של מבקר המדינה נמצא כי המשטרה אינה מתעדת באופן מלא

---

[9] משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, התנהלות גורמי האכיפה אל מול יוצאי אתיופיה: דוח שנתי 72א חלק ראשון, עמ' 293 (4.8.2021).
[10] משטרת ישראל אגף התכנון והארגון, דו"ח השנתון הסטטיסטי 2020, (מאי 2021).
[11] מבקר המדינה, דוח שנתי 70ב , עמ' 1819-1817 (2020).
[12] שם, עמוד 1818.

את העיכובים שהיא מבצעת, על בסיס הנתונים הקיימים, בדוח שנתי 72א של מבקר המדינה הוא מצא כי שיעור העיכובים שבוצעו בקרב יוצאי אתיופיה היה 3.5% - 3.1% מהעיכובים שבוצעו לכלל האוכלוסייה באותן שנים, והוא גדול משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה שהוא 1.7%.[13]

בעיית שיטור היתר כלפי אוכלוסיות מיעוטים, בהקשר הספציפי של עיכוב, מוכרת ונידונה גם במדינות אחרות.

כך למשל, השופטת שירה שנדלין בבית המשפט במדינת ניו יורק קבעה שמדיניות משטרת עיריית ניו יורק לגבי עיכובים המשולבים עם חיפושים גופניים לנשק, המכונה "Stop and Frisk", הפרה את התיקון הרביעי לחוקת ארה"ב מאחר שאיפשרה אפליה על בסיס גזע.[14] השופטת שנדלין קבעה את עמדתה לאור הנתונים שהמשטרה הוציאה מדוחות העיכוב (טופס UF-250 שהיה בתוקף משנת 2002) שמילאו השוטרים בין השנים 2004-2012 וחשפו כי מתוך כ-4.4 מיליון עיכובים כ-85% מהמעוכבים היו שחורים או היספאנים, ורק כ-10% לבנים. רק ב-52% מהעיכובים בוצע גם חיפוש גופני של נשק. 6% אחוזים מהעיכובים הובילו למעצרים ו-6% מהעיכובים הובילו לזימון לתחנת המשטרה, כלומר 88% מהעיכובים לא הובילו לפעולה משטרתית נוספת. נתפס נשק רק ב-1% מהעיכובים של שחורים, ב-1.1% מהעיכובים של היספאנים וב-1.4% מהעיכובים של לבנים; על אף שבעשור הקודם משטרת ניו יורק קבעה בנוהל פנימי את החובה בכל חודש לבצע בדיקה מדגמית של טפסי ה-UF-250 שמולאו, ולבדוק את חוקיות העיכובים שצוינו בהם וכן עיריית ניו יורק הסכימה גם היא לבצע בדיקות מדגמיות כאלה – בפסק דין נקבע שבפועל, פעמים רבות, השוטרים כלל לא מילאו דוח עיכוב, או שמילאו דוח באופן חלקי ולקוי. כך למשל, בין השנים 2004 עד 2009, אחוז המקרים בהם שוטר כשל למלא בדוח את העובדות ששימשו לחשד לביצוע עבירה גדל מ-1% ל-36%. שוטרים רבים לא מילאו דוחות במיוחד כאשר העיכוב לא כלל פעולות משטרתיות נוספות. לכן, השופטת שנדלין קבעה שסביר להניח שמספר העיכובים אף היה גבוה יותר; עוד נמצא כי הופעל לחץ על השוטרים להגדיל את מספר העיכובים שביצעו; מאז פסק הדין חלה ירידה עצומה בביצוע פעולות "Stop and Frisk" בעיר ניו יורק. בעוד בשנת 2010 תועדו 601,285 עיכובים, בשנת 2020 תועדו רק 9,544 עיכובים.[15]

דוגמה נוספת לכך ניתן לראות בקנדה. בשנת 2018 ביצעה נציבות זכויות האדם של אונטריו חקירה מקיפה בנושא גזענות, אפליה ותיוג של משטרת טורונטו כלפי שחורים. דוח נציבות

---

[13] מבקר המדינה, דוח שנתי 72א, עמ' 321.
[14] The City of New York V. al et Floyd, 959 F. Supp. 2d 540 (S.D.N.Y. 2013)
[15] NYCLU, Stop And Frisk Data, 2019 Report

זכויות האדם של אונטריו הצביע על חוסר סמכות בעיכוב של אזרחים שחורים על ידי המשטרה.[16]

בנוסף לבעיית התניית עריכת דוח במשך מינימום של עשרים דקות, בסעיף 74 נקבע שבדוח העיכוב יפורט תמיד שמו של מי שעוכב. בפועל, בטופס דוח העיכוב של משטרת ישראל על השוטר למלא מספר תעודת זהות, שם פרטי ומשפחה, שם האב ותאריך לידה. בהינתן שלא כל עיכוב כולל פעולות חקירה נוספות ולא מוביל להליכים משפטיים, הרי אין מקום לאפשר למשטרה לבנות מאגר של מעוכבים אשר פוגע בזכותם החוקתית לפרטיות, שמעוגנת בהוראת סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, מאגר שעלולות להיות לו השלכות שליליות על אדם בדומה לרישום במרשם הפלילי.

בהקשר זה, דו"ח ועדת פלמור וכן מבקר המדינה התייחסו לכמות התיקים הפליליים נגד יוצאי אתיופיה שגבוהה באופן משמעותי משיעורם באוכלוסייה ולהשלכות הרישום הפלילי עליהם.[17] ביום 9.3.2022 נשיא המדינה ושרת המשפטים פרסמו קריאה מיוחדת ליוצאי העדה האתיופית להגשת בקשות למחיקת רישום פלילי לרגל הסיגד, נכתב בה כי "הבקשות תישקלנה בחיוב, מתוך אמונה בתרומה הגדולה של צעירים אלו לחברה הישראלית כולה".[18]

כך למשל, במשטרה נעשה שימוש פנימי בהגדרה עמומה, שאינה מעוגנת בחוק, המגדירה אדם כ"בדוקאי",[19] כלומר, אדם שהמשטרה חושדת בו ולכן יש לעקוב ולבדוק את מעשיו. רישום מצטבר של עיכובים עלול להוביל לאכיפה מוגברת ולא מוצדקת כלפי אדם. בפסק הדין של הרשם הבכיר מוהנד חליאלה בתביעה בגין עיכוב לצורך חיפוש ברכב של "בדוקאי" הוא כתב: "העובדה שאדם מוכרז "בדוקאי" כשלעצמה אין בה כדי להקים עילה לחיפוש".[20] גיליון ר"פ, ארוך ככל שיהיה, אינו יכול להפריד בין האדם לבין זכויותיו. אף השימוש בביטוי "בדוקאי" מוקשה בעיני מאחר שהוא מצמיד תכונת אופי של מי ש"טעון בדיקה". מכאן סבור אני כי לא רק שאין להכיר בסטטוס של "בדוקאי" כשלעצמו כעילה לחיפוש אלא יותר מכך - יש לבדוק בכל מקרה ומקרה את משקלו הסגולי של סטטוס זה על ידי בדיקת העבירות בהן הורשע, נחקר, או נחשד אותו אדם. ככל שמדובר בעברות קלות יותר ומעטות יותר, כך יגבר הצורך במשקל כבד יותר של הנסיבות הנוספות אשר בהצטרפן משתכלל היסוד הסביר לחשד שמקים עילה לפגיעה בכבודו, בפרטיותו ובחירותו של "הבדוקאי" על ידי העיכוב ועריכת החיפוש. חובה עלינו להיות זהירי זהירים מהפיכת בעלי הסטטוס של "בדוקאי" ל"חשודים

---

[16] Ontario Human Rights Commission, Interim report on the inquiry into racial profiling and racial discrimination of Black persons by the Toronto Police Service, 17.3.2020

[17] דו"ח שנתי 72א, עמ' 375-373

[18] משרד המשפטים: מחלקת חנינות, מתווה מחיקת רישום פלילי לבני העדה האתיופית, (9.3.2022).

[19] תפ (ראשל"צ) 26993-08-14 מדינת ישראל נ' ארגה גדמו (14.6.2012).

[20] תאמ (צפת) 41926-07-16 עפרה שחף נ' מדינת ישראל (11.10.2017).

נצחיים" אשר שוטרים מחפשים על גופם ובכליהם בכל אשר ייפגשו בם".[21]

לכן מוצע לבטל את הוראת סעיף 74 בחוק המעצרים ולהחליפה בחובה גורפת של עריכת דוח עם תום כל עיכוב. בדוח זה יפורטו העובדות ששימשו יסוד לסיבת העיכוב, מקום העיכוב ומשך העיכוב; לצורך הגנה על הזכות לפרטיות וכדי למנוע הקמת מאגר מעוכבים שעלול להיות בעל השלכות שליליות על אדם בדומה לרישום במרשם הפלילי. מוצע שככל שמבצע העיכוב השתמש בכוח או ביצע חיפוש על גופו או ברכושו של אדם שעוכב, או שהמעוכב הובא לתחנת המשטרה או זומן אליה, רק אז יפורטו בדוח גם שמו ומספר הזהות של המעוכב; בהתאם, מוצע לקבוע במפורש שהמשטרה לא תנהל מאגר מידע ובו פרטיו של כל אדם שעוכב, אשר לא ננקטו הליכי חקירה או הליכים משפטיים נוספים נגדו לאחר שהסתיים עיכובו באותו העניין (אם ננקטו הליכי חקירה או הליכים משפטיים, ממילא ההליכים יופיעו ברישום הפלילי). כמו כן, מוצע לקבוע שמבצע העיכוב ימסור לאדם שעוכב את מספר הדוח שערך בעניינו ויידע אותו על זכותו להגיש תלונה.

לצורך אפקטיביות הפיקוח החיצוני והפיקוח הפנימי של המשטרה לגבי התנהלות השוטרים בכל הנוגע להפעלת סמכות העיכוב, מוצע גם לקבוע שהמפכ"ל יקיים בקרה על עריכת דוחות העיכוב ויפקח כי אדם לא עוכב שלא כדין או בגין גזע, דת, מין, לאום, ארץ מוצא, עדה, מוגבלות, נטייה מינית, מגדר, רכוש, ייחוס, השקפת עולם או השתייכות מפלגתית-פוליטית וכן ידווח עד ה-1 בינואר מדי שנה לשר לביטחון פנים ולוועדת ביטחון הפנים של הכנסת בעניין העיכובים שבוצעו באותה השנה. בדיווח יפורטו, בין היתר, מספר דוחות העיכוב שניתנו, פילוח הסיבות לעיכובים, מקומות העיכובים ואופן הטיפול של המשטרה בשוטרים שביצעו עיכוב של אדם שלא כדין או על בסיס תיוג. פילוח מקומות העיכובים (יישובים ושכונות) יוכל לסייע בזיהוי מקרים של עיכובים חוזרים על בסיס תיוג, מבלי להביא ליצירת מאגר של מעוכבים.

ההצעה נוסחה על ידי מכון זולת לשוויון וזכויות אדם.

[21] שם.